

Plantenkennis – Bos en haagplantsoen

Acer platanoides – Noorse esdoorn

- Hoogte: 20 meter.
- Bloem: voor het blad met gele bloempjes in opstaande tuilen.
- Bloeitijd: mei – juni.
- Blad: handlobbig, 9 – 18 cm, wijdgetande, toegespitste lobben.
- Knop: aanliggend, roodbruin.
- Standplaats: wind en schaduw.
- Groeiplaats: voedzame en goed doorlatende grond.
- Twijg: donkerbruin.

Acer pseudoplatanus - gewone esdoorn

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: maart – april.
- Bloem: minder opvallend, na het blad, geelgroen in hangende trossen.
- Knop: groen, afstaand.
- Blad: handspletig, met spitse gezaagde lobben, 8 – 18 cm. Boven: dofgroen, rimpelig, ruw. Onder: blauwgroen.
- Groeiplaats: geeft op vochtige, voedselrijke gronden veel zaailingen.
- Twijg: stevig, grijsgroen.

Acer campstre – veldesdoorn

- Hoogte: 12 – 20 meter.
- Bloei: april – mei.
- Bloem: groengeel, in opstaande tuilen.
- Blad: handlobbig, 3 – 7 cm, 3 – 5 lobben. Herstkleur geel.
- Knoppen: tegenoverstaand, bruin.
- Standplaats: zon tot schaduw.
- Groeiplaats: alle gronden, niet te voedselarm.
- Twijg: soms met kurklijsten, talrijke korte zijskeuten.

Alnus glutinosa – zwarte els

- Hoogte: 20 – 25 meter.
- Bloei: februari - maart.
- Bloem: mannelijk katjes – geel, vrouwelijk katjes klein en roodachtig.
- Blad: omgekeerd eirond, 4 – 11 cm, stompe top, bladrand dubbelgezaagd. Bovenzijde glanzend.
- Knop: Knotsvormig, gesteeld.
- Standplaats: verdraagt wind.
- Groeiplaats: goed voor vochtige grond.
- Twijg: jonge twijg vaak kleverig, aan de top 3-kantig.

Amelanchier lamarckii – Drents krentenboompje

- Hoogte: 3 - 6 meter.
- Bloei: april.
- Bloem: in witte trossen.
- Knoppen: aanliggend, aan de zonzijde roodbruin aan schaduwzijde meer groen van kleur.
- Blad: langwerpig, de afgeronde bladvoet hartvormig. Bladrand: fijn gezaagd.
- Groeiplaats: alle gronden, bij voorkeur op zandgrond.
- Twijg: plaatselijk glimmend.
- rode, later purperen pitvruchten (eetbaar).

Betula pendula – ruwe berk

- Hoogte: 15 – 20 meter.
- Bloei: april.
- Bloem: mannelijk en vrouwelijk katjes.
- Blad: ruitvormig- eirond, 3 – 7 cm, dubbelgezaagd.
- Groeiplaats: droge, zandige grond.
- Twijg: aanvankelijk ruw door wratjes of kaal.
- Witte stam.

Betula pubescens – zachte berk

- Hoogte: 6 tot 10 meter.
- Bloei: mei – juni.
- Bloem: wit, eindstandige pluimen.
- Blad: geveerd, meestal 7 blaadjes van 3 – 8 cm, fijn gezaagd.
- Twijg: grijsgroen met donkergrijze eindknop.
- Standplaats: zon.
- Groeiplaats: van nature; droge leem- en kalkhoudende gronden.

Carpinus betulus – haagbeuk

- Hoogte: 15 – 20 meter.
- Bloei: katjes verschijnen in april – mei.
- Blad: ovaal – langwerpig, 4 – 10 cm, dubbelgezaagd. Herstkleur: geel.
- Knop: 5 -10 mm, spits, aanliggend.
- Standplaats: zon tot schaduw. Niet aan zee.
- Groeiplaats: voedzame, doorlatende grond.
- Stam: glad, grijszwart.

Castanea sativa – tamme kastanje

- Hoogte: 20 meter.
- Bloei: juni.
- Bloem: openstaande aar.
- Blad: langwerpig, 10 -20 cm, grof getand.
Herstkleur geel.
- Knop: rond, fijnbehaard.
- Standplaats: warm en zonnig, verdraagt schaduw.
- Twijg: bovenaan kantig.

Cornus mas – gele kornoelje

- Hoogte: 7 meter.
- Bloei: maart – april.
- Bloem: geel. (stinkt)
- Blad: eirond, 4 -11 cm, 3 – 5 zijnerven, beide zijden beharing. Bovenzijde glimmend.
- Knop: spits, grijs.
- Standplaats: kan goed schaduw verdragen.
- Groeiplaats: alle gronden.
- Twijg: dun, aanvankelijk groen, aan de zonzijde roodbruin.

Cornus sanguinea – rode kornoelje

- Hoogte: 4 meter.
- Bloei: mei – juni.
- Bloem: witte tuilen.
- Blad: eirond, dofgroen, 4 – 10 cm met 3 -4 zijnerfen. Onder: licht blauwgroen.
- Standplaats: groeit het beste in lichte schaduw.
- Groeiplaats: alle gronden.
- twijg: gave twijgen, aan de zonzijde bruinrood.

Corylus avellana – hazelaar / hazelnoot

- Hoogte: 5 – 6 meter.
- Bloei: maart
- Bloem: mannelijke katjes geel, vrouwelijke katjes rode stempels.
- Blad: rond-hartvormig, 7 – 14 cm, behaard, dubbelgezaagd. Bladsteel ongeveer 1 cm, behaard.
- Knop: groen, rond.
- Standplaats: verdraagt schaduw.
- Twijg: behaard.

Crateagus leavigata – tweestijlige meidoorn

- Hoogte: 6 m.
- Bloei: mei
- Bloem: witte tuilen
- Blad: veerlobbig, 2 – 6 cm met afgeronde, gezaagde lobben. Steunblaadje aanwezig.
- Groeiplaats: voedzame, vochthoudende gronden.
- Twijg: gedoornd
- Vrucht: rood, 2 a 3 pitten

Crataegus monogyna – eenstijlige meidoorn

- Hoogte: 8 meter.
- Bloei: mei.
- Bloem: in witte tuilen.
- Knop: klein stomp, verspreidstaand.
- Blad: veerdelig, 3 – 7, aan de top gezaagd. Grof gezaagd, steunblaadjes.
- Groeiplaats: voedzame, vochthoudende grond.
- Twijg: grijsgroen met takdoorn.
- Vrucht: rode steenvrucht, met 1 pit.

Euonymus europaeus - kardinaalsmuts

- Hoogte: 4 meter.
- Bloei: mei.
- Bloem: kleine onopvallende gele bloemen.
- Knop: groen, vrij klein en spits, tegenoverstaand.
- Blad: 3 – 7 cm, eirond-ovaal, gezaagd. Herfstkleur rood.
- Standplaats: schaduw en wind verdragend.
- Groeiplaats: kalkrijke grond. Groeit minder goed op zware bodems.
- Twijg: groen, kantig, soms met kurklijsten.

Fagus sylvatica – beuk

- Hoogte: 30 meter.
- Bloei: mei.
- Bloem: onvallende katjes.
- Knop: spits, langwerpig, afstaand.
- Blad: breed ovaal, 4 – 10 cm, gaafrandig, Bij het uitlopen is het blad behaard.
- Standplaats: zon tot schaduw.
- Groeiplaats: leemhoudende zandgronden, groeit minder op arme, droge zandgrond.

Fraxinus excelsior - es

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: april – mei.
- Bloem: pluimen.
- Knop: dikke zwarte knoppen.
- Blad: geveerd, 9 -11 blaadjes van 5 – 8 cm, lancetvormig, toegespitst,
- Standplaats: in de jeugd schaduwverdragend, later licht nodig.
- Groeiplaats: voedselrijke, vochtige grond.
- twijg: grijsgroen, aanvankelijk glad, later gegroefd.

Hippophae rhamnoides – duindoorn

- Hoogte: 2 meter.
- Bloei: april – mei.
- Bloem: onopvallend, geelgroen.
- Knop: goudbruin, klein verspreidstaand.
- Blad: lijn lancetvormig. 3 – 7 cm, beide zijden zilverachtig. Later grijsgroen van boven.
- Standplaats: Zon, kan goed tegen zeewind.
- Groeiplaats: kalkrijke grond.
- Twijg: zilverachtig geschubd.
- De bessen zijn zuur en rijk aan vitamine C.

Ilex aquifolium – scherpe hulst

- Hoogte: 15 meter.
- Bloei: mei – juni.
- Bloem: wit.
- Blad: ovaal tot langwerpig, 5 – 8 cm. Bovenzijde donkergroen met stekelige getande rand.
- Standplaats: zon en schaduw. Gevoelig voor strenge vorst.
- Groeiplaats: matig vochthoudende grond.
- Twijg: kaal, groen.

Larix kaempferi - Japanse lariks / lork

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: april - mei
- Bloem: vrouwelijke bloemen opvallend rood.
- Knop: glimmend donkerbruin.
- Naald: 1,5 – 3,5 cm lang, afgeplat. Van boven fris groen, van onder met twee blauwwitte strepen.
- Groeiplaats: vochtige gronden.
- In de winter heeft de Larix geen naalden.
- Vrucht: kegels, 1,5 – 3,5 cm groot.

Ligustrum vulgare – gewone liguster

- Hoogte: 5 meter.
- Bloei: juni – juli.
- Bloem: wit, geurende bloemen in behaarde pluimen.
- Blad: tegenoverstaand, 4 – 8 cm lang, leerachtig, donkergroen, glad.
- Standplaats: zon, ook prima in de schaduw.
- Groeiplaats: groeit minder goed op zure arme grond.
- Twijg: later kaal, iets glimmend.
- Zwarte bes is giftig.

Picea abies – fijnspar / kerstboom

- Hoogte: 30 meter
- Bloei: mei.
- Bloem: rood.
- Naald: 1,5 – 3,5 cm lang, ruitvormig in doorsnede.
- Groeiplaats: stelt hoge eisen aan vochtigheid, slecht op oppervlakkig doorwortelbare gronden.
- Vrucht: kegels 10 -15 cm, hangend. Bij rijpheid roodbruin.

Pinus nigra nigra - Oostenrijkse den

- Hoogte: 10 meter.
- Bloem: Kegels.
- Knop: zijn bleekbruin en hebben een brede voet
- Naald: stijve, donkergroene tot zwart naalden, die gekromd zijn en een scherpe punt hebben
- Standplaats: kan goed tegen wind.
- De gele tot grijsbruine kegels zijn eivormig en gepunt. De zijn 5-8 cm lang.

Pinus sylvestris – grove den

- Hoogte: 25 meter
- Knop: bruin, spits en harsig.
- Naald: in groepjes van 2 bijeen; 4- 7 cm lang. Groen tot blauwgroen.
- Groeiplaats: van oorsprong op slechte gronden, arme droge zandgronden.
- Vrucht: kegels groeiend gedurende 2 jaar. Aan het eind van het tweede seizoen zijn ze 3 – 6 cm en geelbruin, later grijsbruin. .

Populus alba – witte abeel/ witte populier

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: maart – april.
- Bloem: katjes lichtgrijs, harig.
- Knop: witviltig behaard, daaronder roodbruin, verspreidstaand.
- Blad: handvormig gelobd, van boven donkergroen, van onderkant witviltig behaard.
- Groeiplaats: groeit op droge zure gronden.
- Twijg: jonge twijgen behaard, evenals de knoppen.

Populus x canescens – grauwe abeel

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: maart – april.
- Bloem: katjes, grijs.
- Knop: minder behaard dan die van de witte abeel.
- Blad: handvormig gelobd. Onderzijde grijsblauw behaard. Bladsteel blauwgrijs behaard en afgeplat. Minder diep ingesneden als bij de P. alba.
- stelt minder eisen aan de grond als de P. alba.
- Twijg: aanvankelijk viltig behaard, later kaal.

Populus tremula - ratelpopulier

- Hoogte: 15 meter
- Bloei: maart - april.
- Bloem: katjes lichtgrijs en harig.
- Knoppen: spits, bruin, kaal, iets kleverig.
- Blad: 3 – 8 cm, rond, bladrand golvend.
- Groeiplaats: voedzame grond, niet te arm of te zwaar.
- Standplaats: Schaduwwerdragend, goed tegen (zee)wind.
- Twijg: kaal, rond, bruin, glanzend.

Prunus avium - zoetekers

- Hoogte: 20 meter.
- Bloei: April en mei.
- Bloem: 3 – 5 cm teruggeslagen kelkbladeren. Wit
- Blad: eirond tot langwerpig, 6 -15 cm, grof en onregelmatig gezaagd. Dofgroen. Onderzijde langs de nerven behaard.
- Standplaats: zonnig
- Groeiplaats: alle gronden mits niet te zuur en goed ontwaterend.
- Twijg: vrij dik, bruin – grijs, vaak kortloten aanwezig.

Prunus spinosa – sleedoorn

- Hoogte: 4 meter.
- Bloei: april.
- Bloem: meestal voordat het blad verschijnt, witte, alleenstaande bloemen.
- Knop: klein, rond, verspreidstaand.
- Blad: ondieper en regelmatiger. In het najaar langer aanblijvend.
- Groeiplaats: voedzame grond.
- Twijg: fijn behaard, kortloten gedoornd.
- Vrucht: blauw, sterk berijpte steenvrucht. Na de vorst eetbaar en zeer gezond.

Prunus padus – Europese vogelkers

- Hoogte: 12 meter.
- Bloei: april – mei.
- Bloem: witte bloemen in overhangende trossen.
- Knop: stevig en spits, verspreidstaand, vaak enkele bij elkaar aan het eind van de twijg.
- Blad: ovaal en omgekeerd eirond, 6 -12 cm, rimpelig. Bladrand fijner en scherper gezaagd, dan bij de Prunus avium.
- Standplaats: kan goed tegen schaduw en wind.
- Groeiplaats: alle gronden.
- Twijg: roodbruin, naar bittere amandelen geurend.

Prunus serotina – Amerikaanse vogelkers

- Hoogte: 10 meter.
- Bloei: mei – juni.
- Bloem: kleine witte neerhangende trossen.
- Knop: verspreid, klein, rond of driehoekig.
- Blad: 5 – 12 cm, langwerpig-ovaal, glimmend groen, fijn gezaagd. Onderzijde roest bruine beharing op de nerven.
- Standplaats: verdraagt schaduw.
- Groeiplaats: speciaal op arme en droge grond.
- Twijg: aanvankelijk groen, later roodbruin met bruin merg. Glanzend met lichtgekleurde lenticellen.

Quercus robur – zomereik

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: mei (pas na 40 jaar)
- Bloem: mannelijke katjes hangend. Vrouwelijke katjes gesteeld.
- Knop: stomp, verspreidstaand. Enkele bijeen aan het eind van de twijg.
- Blad: onregelmatig gelobd, bladsteel kort,. Onderzijde blauwgroen en kaal.
- Standplaats: verdraagt weinig schaduw.
- Groeiplaats: groeit zowel op lichte als zwaardere gronden.

Quercus rubra – Amerikaanse eik

- Hoogte: 25 meter.
- Bloei: mei
- Bloem: mannelijke katjes lang en slank, vrouwelijke bloemen zijn kort gesteeld.
- Knop: spits, verspreidstaand, enkele bijeen aan het eind van de twijg.
- Blad: 8 – 16 cm, diep ingesneden met puntige lobben. Lange bladsteel.
- Standplaats: verdraagt veel schaduw.
- Groeiplaats: zandgrond, droog en vochtig.
- Twijg: olijfbruin.

Rhamnus frangula - vuilboom

- Hoogte: tot 5 meter
- Bloei: april - juli
- Bloem: wit
- Blad: Groen, elliptisch en gaafrandig.
- Standplaats: Zonnige tot licht beschaduwde plaatsen op op vochtige tot natte, voedselarme, zwak zure tot zure grond.
- Twijg: met lenticellen. Stinkend bij kneuzing, geel hout.

Robinia pseudoacacia - valse acacia

- Hoogte: 15 tot 25 meter
- Bloei: juni - juli
- Bloem: wit, in trossen. Bloemen verspreiden honingzoete geur.
- Knop: doorns op oude takken. Knoppen zijn zeer klein
- Blad: samengesteld uit 7 – 21 ovale gaafrandige blaadjes.
- Groeiplaats: schrale gronden, op voedselrijke grond groeien de scheuten te snel.
- Twijg: met doorns

Rosa canina - hondsroos

- Hoogte: 2 tot 3 meter.
- Bloei: juni - juli.
- Bloem: zachtroze.
- Blad: 5 – 7 deelblaadjes langwerpig-eirond, enkel of dubbel gezaagd.
- Standplaats: zonnige tot half beschaduwde plaatsen.
- Groeiplaats: vochtige tot droge, matig voedselrijke tot voedselrijke, zwak zure tot kalkrijke grond.
- Vruchten: bottels oranjerood, geen klieren.
- Verdraagt zeewind.

Rosa rubiginosa - eglantier

- Hoogte: 60 cm tot 2 meter
- Bloei: juni - juli
- Bloem: De rozerode bloemen zijn 1,8 tot 2,8 cm groot.
- Blad: De bladeren zijn 5- of 7-tallig met vrij kleine eironde deelblaadjes.
- Groeiplaats: droge, matig voedselarme tot matig voedselrijke, kalkrijke grond.
- Standplaats: zonnige plaatsen.
- Vruchten: vuurrode bottels zijn bolvormig tot eivormig. Soms zijn ze bedekt met gesteelde klieren
- Verdraagt zeewind.

Salix alba - schietwilg

- Hoogte: tot 30 meter.
- Bloei: april - mei.
- Bloem: Katjes ongeveer 5 cm, mannelijke katjes geel.
- Knop: langwerpig, aanliggend, verspreidstaand
- Blad: langwerpig, 5 tot 10 cm. Bovenkant donkergroen, onderkant witviltig.
- Standplaats: zonnig tot halfschaduw.
- Groeiplaats: vochtige tot natte, matig voedselrijke tot voedselrijke grond.
- Twijg: bruin.

Salix cinerea - grauwe wilg

- Hoogte: 2 tot 6 meter, soms tot 10 meter.
- Bloei: maart - april
- Bloem: Katjes, geel.
- Knop: grijsviltig.
- Blad: van de bovenkant dof blauwgroen, aan de onderkant blauwgrijs, met name op de nerven behaard
- Standplaats: zon tot halschaduw
- Groeiplaats: vochtige tot natte, matig voedselrijke, zwak zure grond

Sambucus nigra- gewone vlier

- Hoogte: tot 10 meter.
- Bloei: juni – juli.
- Bloem: witte schermvormige pluimen.
- Blad: De dofgroene bladeren zijn geveerd met 3 tot 7 langwerpige-eirond.
- Groeiplaats: alle gronden.
- Standplaats: Zonnige tot half beschaduwde plaatsen.
- Twijg: wit merg in het hart van de twijg.
- Vruchten: zwarte bessen worden gebruikt voor jam.

Sambucus racemosa - trosvlier/bergvlier

- Hoogte: tot 5 meter.
- Bloei: april – mei.
- Bloem: witte schermvormige pluimen.
- Blad: De dofgroene bladeren zijn geveerd met 3 tot 7 langwerpige-eirond.
- Groeiplaats: vochtige grond.
- Standplaats: Zonnige tot half beschaduwde plaatsen.
- Twijg: bruin merg in het hart van de twijg.
- Minder voorkomend als de gewone vlier. Bessen rood.

Sorbus aucuparia - lijsterbes

- Hoogte: 3 tot 20 meter.
- Bloei: Mei - juni.
- Bloem: wit, 0,8 tot 1 cm.
- Knop: zwartbruin, grijsviltig behaard, eindknop groot.
- Blad: geveerd met negen tot zeventien blaadjes, die 2-6 cm lang zijn
- Standplaats: Zonnige tot licht beschaduwde plaatsen.
- Groeiplaats: meestal voedselarme tot matig voedselrijke, zure tot zwak zure grond.
- Vruchten: oranje trossen.

Taxus baccata - venijnboom

- Hoogte: 3 tot 18 meter.
- Bloei: Maart t/m mei.
- Bloem: Groen, mannelijke bloemen met 6 tot 14 gele meeldraden, vrouwelijke bloemen alleen of in paren
- Bladeren: Wintergroen, naalden 1 tot 1½ cm, glanzend donkergroen, van onderen lichter groen.
- Standplaats: Zon tot schaduw.
- Groeiplaats: vochtige, goed doorluchte, matig voedselrijke, zwak zure tot kalkhoudende, humeuze grond.
- Vrucht: rode bes, de pit is giftig.

Tilia platyphyllos - zomerlinde

- Hoogte: 30 meter.
- Bloei: juni
- Bloem: 3 bloemig, hangend.
- Blad: kort toegespitst, 6 -12 cm, boven dofgroen, onder zacht behaard.
- Standplaats: zonnig.
- Groeiplaats: niet te arme grond, kalkminnend
- Twijg: roodbruin tot olijfgroen

Tilia cordata- kleinbladige- / winterlinde

- Hoogte: 30 m.
- Bloei: juni - juli.
- Knop: olijfgroen tot bruinrood.
- Blad: Hartvormig, 3 tot 8 cm breed, gezaagd, aan de bovenkant mat donkergroen, van onderen blauwgroen, in de hoeken van de nerven roodachtig of geelachtig behaard.
- Standplaats: Zonnige tot licht beschaduwde plaatsen
- Groeiplaats: op vochtige, matig voedselrijke, vaak kalkhoudende, humeuze grond.
- Kleiner blad dan de T. platyphyllos

Ulmus minor- veldiep / gladde iep

- Hoogte: 30 m.
- Bloei: maart - april.
- Bloem: groeien op een zeer kort steeltje in een kluwenvormige bloeiwijze.
- Blad: scherp getand, scheve bladvoet.
- Standplaats: zonnige tot licht beschaduwde,
- Groeiplaats: droge tot vochtige, matig voedselrijke tot voedselrijke, vaak kalkhoudende, goed doorluchte grond.
- Twijg: licht behaard of kaal.

www.NZPlantPics.com

Viburnum opulus - gelderse roos

- Hoogte: 3 m.
- Bloei: mei
- Bloem: witte bloemen in platte tuilen
- Blad: De tot 12 cm grote bladeren zijn rondachtig met 3 tot 5 lobben.
- Groeiplaats: voedzame grond waarin het vocht goed wordt vastgehouden.
- Standplaats: zon tot schaduw.
- Twijg: kaal en grijsachtig.
- Vrucht: rood in trossen, bij kneuzing onaangename geur.